

Előfizetési árak:
 Évi előfizetés . . . 10 frt — kr.
 Félévi . . . 5 „ — „
 Negyedévi . . . 2 „ 50 „
 Egy hónapra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 a) az előfizetések és a lap szerkesztésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-6 szám
I. EMELET
 hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek is

A fogyasztási adók.

Pécs, 1895. szeptember 2.

Azt tartja a pénzügyi politika, hogy nincs igazságosabb adó a fogyasztási adónál, már t. i. ha nem elsőrendű életszükségletekre, hanem élvezeti cikkekre lesz kivetve, mert az ily fogyasztási adó fizetése minden adózónak szabad tetszésére van bízva, a mennyiben tőle függ az adóval megrott cikkeket fogyasztani vagy azok élvezetéről lemondani, sőt csakis a fogyasztási adók révén lehet az országban ideiglenesen tartózkodó külföldieket is az országos köztelherviselésben való részvételre kényszeríteni.

Igy beszél a tudomány, de a gyakorlat, legalább a mint azt nálunk kezelik, mást tanít. Ha a fogyasztási adó tárgyait a fogyasztóknak árusító minden üzletember egyuttal állami közeg lenne, ki az illető cikk árát a maga, az elfogyasztott mennyiség után járó fogyasztási adót pedig közvetlenül az állam számára szedné be a fogyasztótól, akkor létesülhetnének azok az ideális állapotok, a miket az államtudományok művelői tartanak szem előtt a fogyasztási adók dícsőítésénél, hogy t. i. mindenki csak annyi fogyasztási adóval lesz megterhelve, a mennyi az általa elfogyasztott cikke után az államkincstárnak jár, meg hogy az államkincstár sem kap sem több sem kevesebb jövedelmet a fogyasztási adókból, mint a mennyit a fogyasztó tartozna fizetni, ha fogyasztási adóját közvetlenül fizetné a kincstárnak.

De éppen a fogyasztási adók közvetett természetűek az, melyek azok elmeleti előnyeiket nagy részt lerontja, mert az a termelő vagy árusító, ki a fogyasztási adót a kincstárnak lefizeti, ennek a fogyasztóra való áthárításában soha sem tartja meg az igazságos mértéket, hanem az általa előlegezett adót kétszeresen, sőt a lehetőség szerint többszörösen is hozzászámítja az aru eladási árához s így a fogyasztók sokkal többet fizetnek e címen, mint a mennyit az állam kapott.

Visszont az államkincstár sem csinál magának skrupulusokat abból, hogy a fogyasztási adókból több jövedelmet préseljen ki, mint a mennyi a

tényleg elfogyasztott adótárgyak után törvény szerint járna neki, s ezt az eredményt a fogyasztási adók bérbeadása által iparkodik elérni.

A fogyasztási adók bérbeadásánál ugyanis nem a fogyasztási nagyság játsza az egyedül irányadó, sőt sokszor még nem is a főszerepet, hanem a bérlők versenye, az államkincstár felcsigázott igényei és különösen városokkal szemben az az erkölcsi presszió, mely alatt ezek a fogyasztási adók kibérlésénél állanak.

A városok sokszor — mint ezt eddig Pécs városa is tette — kibérlik a fogyasztási adók beszedését csupán abból az etikai szempontból, hogy polgáraikat a magánbérlők igazságtalan zaklatásaitól mentesítsék, de az államkincstárnak csupán pénzügyi szempontok lebegvén szeme előtt, magánbérlők versenyével, sokszor felbérelt u. n. strohmannok túlzott ajánlataival gyakorol pressziót a városokra, hogy a fentemlitett etikai szempontot súlyos áldozatok árán is megmentsek.

A magánvállalkozó többet adhat is a fogyasztási adóért, mert őt csak üzleti szempontok vezérik, a melyekből kiindulva nincs az a zaklatás, sőt törvényellenes zsarolás sem, a melyet alkalmazásba ne vegyen, hogy az aránytalanul magasra srófolt bér mellett még busás nyereségre is tegyen szert. A város azonban, a mely éppen az ily zaklatások és zsarolások elkerülése végett bérelte ki a fogyasztási adókat, mindezt nem teheti, jövedelme tehát a legjobb esetben csak a tényleges fogyasztással tarthat lépést, de legtöbbször még e mögött is marad, a mikor tehát arra lesz kényszerítve, hogy privát bérlők ajánlataival konkurráljon, akkor ezt rendszerint csak a saját anyagi kárával teheti.

De hát az államkincstár mindezt nem tekintettel, hanem minden bérlőt lejártát kedvező alkalomnak tekinti igényeinek újabb felcsigázására, tekintet nélkül arra, vajjon a létező viszonyok a tényleges fogyasztás emelkedését kilátásba helyezik-e vagy sem.

Igy jár el most is a kincstár, mint mindenütt az országban, úgy Pécs városával szemben is. Szüleinket tönkretette a filloxera, a bor drága,

iparunk, kereskedelmünk pang, az általános gazdasági válság következtében mindenki a legszükségesebbre szorítkozik, a fogyasztási adó alá vont cikkek fogyasztása tehát évről-évre rohamosan apad, — s a kincstár mégis folyton nagyobb követelésekkel áll elő, mert hát üres az államkassza, azt meg kell tölteni minden áron.

Fel van forgatva tehát a tudomány által megállapított elv, hogy a fogyasztási adók mennyiségét a tényleges fogyasztás határozza meg; a mi kormányaink gyakorlata szerint a fogyasztási adókat a kincstár szükséglete szabja meg, s mivel ez lavinaszerűleg növekedik mindig, a fogyasztási adóknak hasonló arányban kell növekedniök, ha mindjárt a tényleges fogyasztás apad is.

Falusi községeknél hasztalan erőlködik a kincstári képviselő a magasabb összegek kipréselésén, mert azokban már ugyis nagyrészt magán bérlőknek engedték át a teret, kik aztán meg is adták a könnyelmű felcicitálás árát, hisz nagyon gyakori az eset, hogy a regále-bérlők beadják a kulcsot s nem hogy az eddigieknél még nagyobb összegeket igérjenek, de a már szerződészerűleg járó követelését sem képes a kincstár tőlük behajtani.

Ismét a városoknak kell hát a vásárra vinniök a bőruket, mert az már ugy szokás kormányainknál, hogy a városok a méltán igényelhető támogatás helyett folyton újabb közterhek kiizzadására lesznek szorítva.

Ebben a préselési mániában aztán mitsem törődnek azzal, hogy milyen erkölcsstelen az a presszió, melynek kényszere alatt a városokat erejüket meghaladó áldozatok meghozatalára birni iparkodnak; avagy nem erkölcsstelen-e az az eljárás, melylyel a fogyasztás apadására való tekintet nélkül a fogyasztási adók megváltásának folytonos emelésére a városoknak azt a félelmét zsákmányolják ki, a mely magánbérlők rablógazdálkodásával szemben mindenkiiben lakozik.

Utóvégre az állam is erkölcsi testület s így neki sem szabad fenyegetnie egy másik erkölcsi testületet azzal, hogy „ráderesztem az ördögöt, ha

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Szent Simeon ezüst koporsója Zarában.

Gerecze Péter, tőlünk a fővárosba helyezett tanár, tavalyi szünidejét Dalmáciában, az ideit Pécsétt töltötte, történelmi kutatásokkal foglalkozva. Hogy a jól fölhasznált idő kielégítette a tudós férfiú ambícióját, arról meg vagyunk győződve; sokkal fontosabb azonban ennél a siker, mely fáradozásait mindkét alkalommal koronázta.

Tavalyi kutatásainak eredményét a fentebbi cím alatt legközelebb bocsátja ki egy vaskos kis füzetben; míg a Pécsétt tett felfedezései csak pár hó múlva látnak napvilágot az „Archeologiai értesítő” lapjain. Nem kevesebbet fedezett föl nálunk székesegyházunk alapos ismerője, mint azt, hogy a régi bazilikából kihelyezett népoltár tulajdonképpen nem volt egyéb, mint Péter, második magyar királynak sarcophagja. Bizonyítják ezt a többiek közt azok a „megszólalásig hű hasonlatok,” melyek ama koporsó fedőlapja és a velencei Márk templom egykoru időből származó díszítményei közt vannak. Történelmi tény ugyanis, hogy a velencei Márk templom díszítményeit Urseolo doge, Péter király atyja, készítette és így nem nehéz a feltevés, hogy a pécsi bazilika régi népoltárát, mely Péter király nyugvó helye volt, a király atyja által Pécsre küldött olasz munkások készítették.

Térjünk azonban Gerecze legújabb munkájára, mely voltaképpen nem egyéb, mint a Magyar Tudományos Akadémia által Zarába küldött dr. Mayer Alfréd berlini tanár hasonló című művének bírálata,

mely nevezett alapos (?) német tudós okoskodásait és következtetéseit egytől egyig megcáfolja és tönkreteszti és megállapítja, hogy ezt a remekművű ezüst koporsót Erzsébet királyné, Nagy Lajos királyunk anyja készítette hálából, hogy az ég gyermekkel áldotta meg szent Simeon hathatós közbenjárására. A zárai és környékbeli nép mai napig is zárandokol ehhez a koporsóhoz, és erős a hite az ottani anyáknak, hogy ha buzgóan kéri térden állva szent Simeon közbenjárását, házasságuk fiúgyermekkel lesz megáldva.

Az akadémiaé az érdem, hogy ennek a történelmi műkincsnek galvanoplasztikai hű másolata elkészült, jóllehet ez a másolat igen sokba került. Ugyanis az osztrák kormány közbenjárására volt szükség, mert a zárai püspök nem akarta semmiképpen megengedni, hogy a másolat létrejöhessen. Az osztrák kormány azonban csak oly feltétel mellett egyezett bele és adta ki az engedélyt, ha a bécsi cs. és kir. múzeum is kap egy ilyen másolatot. Meg kellett adni, ámbar egy egy példány 3000 frtba került.

A hagyomány azt tartja, hogy e koporsóban Simeon prófétának teteme nyugszik, a ki Jézust, mikor anyja a templomban bemutatta, karjaiba vette és boldognak mondta magát, mivel látták szemei az üdvözítőt. Ez a nagybecsű ezüst koporsó Zarában, a sz. Simeon-templom fő oltára mögött látható, a hol két óriási, aranyozott bronzból öntött angyal kinyújtott karján és két kisebb, középen elől és hátul álló kariatidszerű márványangyalnak magasra tartott párnáján nyugszik, jó magasan, hogy az oltáron át is megtekinthető.

A koporsó hosszukás négyszögű szekrény, melyet csúcsba futó nyeregfödél borít be. Minden felől zárt, csupán szembenéző hosszoldala nyílik, alsó szélére erősített négy darva sarkon előre és lefelé mint

csapóajtó. E csapófüdél mögött külön nyitható üveg-tábla s széthuzható függöny van alkalmazva, mely a koporsóba zárt tetem megtekintését a bucsujáró hiveknek távolabbról is lehetővé teszi. Az üveg-lap előtt még különféle értékes fogadalmi tárgyak is függenek.

A koporsó anyaga a hagyomány szerint cédrusfa. E deszkaládát kívül belül, födele- és fenekével együtt dúsan aranyozott ezüst lemezek borítják. Belsejében a test alá egy XIV. századbéli bársony szőnyeg van terítve, melynek alapja zöld, és keskeny vörös, fehér és arany csíkok osztják kockákra. A szent fején lilomos végű, csinos foglalású, drágakövekkel ékes ezüst korona terül el. Balkezének mutató ujján tiszgyűrű, közöttük néhány sománcos. Csipőjén arany csipkés, igaz gyöngyökből himszett takaró, míg lábait valami keskeny-féle takarja, rajta színes selyem és aranyhímzésű alakok, a melyek képselt szörny-állatokkal viaskodnak.

A koporsó külső hosszoldalait, valamint a csapóajtó belső felét többé-kevésbé szabályos négyesgű táblán 16 jelenet, a fődél előlapját pedig egész hosszában sz. Simeon hanyatt fekvő igen magas domborművé képe díszíti. A két keskeny oldalon a fődélgerinc háromszögű mezejében, mindkét oldalon du nővényi díszítvény közt Nagy Lajos magyar király címere látható.

Gerecze műve ezek után áttér a domborművű képeknek leírására, melyet sikerült illusztrációk kíséretében mutat be az olvasóknak.

Az első kép, melyet a tudós szerző sirásás jelenetének nevez, azt a momentumot tünteti föl, midőn sz. Simeon testét feltalálják.

A hagyomány különben az ereklyére nézve azt tartja, hogy a régi századokban egy hatalmas siva-

ennek zaklatásai alól busás felpénzzel meg nem váltod magad."

Helyesen tette a város közgyűlése, hogy az áldozatkésztségnek határt szabott, mert ha a mágnabérlőktől való félelmünkben mindig beadjuk a derekunkat, az áldozatok követelésének soha vége nem szakad, ha mindjárt el is vérzünk bele.

Pécs város rendkívüli közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs. 1895. szept. 2.

Lassan szállingóztak a városatyák a d. e. 11 órára hirdett közgyűlésre, a java része akkor jött, mikor a polgármester mondókáját már majdnem befejezte. Ekkor 48-an voltak jelen a jó hűvös teremben.

Aidinger János polgármester üdvözlö a rendkívüli közgyűlés tagjait és midőn a közgyűlést megnyitottak kijelentése, elmondja röviden az okokat, melyek a mai közgyűlés egybehívását szükségessé tették.

Amint méltóztatnak emlékezni — folytatja — a legutóbbi rendes közgyűlésekből a városi tanács megbízást nyert arra nézve, hogy az itál és a fogyasztási adók megváltására vonatkozó tárgyalásokat a kincstár képviselőjével kezdje meg. Ezen megbízásban eljárva, sajnálattal vagyok kénytelen tudomásul hozni, hogy nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, hogy eme tárgyalásoknak előnyösen való befejezéséről jelentést tehetnénk. És pedig azért nem, mert a kincstár igen tisztelt képviselője által exorbitáns, igen túlhajtott és semmivel sem indokolt követelések hozattak fel, melyeket megállapodási alapul elfogadni a város világos károsodása nélkül nem lehetett és felelősségünk érzetében erre vállalkozni nem is voltunk hajlandók.

De miután tapasztalatból tudjuk, hogy éppen ezen legszeszélyesebb és legodiosusabb adó nemek kezelése a nagy közönségre nézve zaklatóan káros és sok tekintetben zsarolással is egybe van kötve, — hogy ezen bajoktól megóvjuk és érdekeit veszélynek ki ne tegyük, oly ajánlatot kívánunk tenni a kincstárnak, mely a mi meggyőződésünk szerint elégséges lesz.

De miután ez az összeg is oly nagy és oly magas, hogy érte úgy a város tanácsa, mint a bizottság a felelősséget elvállalni nem hajlandó, de nem is képes; — azért voltunk bátrak a főispán urnak előterjesztést tenni, hogy hívja össze a mai közgyűlést, hogy így maga a közgyűlés határozzon ebben az ügyben. Szabad legyen remélnünk, hogy a hozandó határozat összhangzatban lesz a mi álláspontunkkal és nézetünkkel.

Ezeket voltam bátor előre bocsátani, hogy a tárgyalás további menetét kellőleg megvilágítsam; a tárgyra vonatkozólag a tanács előterjesztését a főjegyző ur lesz szíves felolvasni.

Majorossy Imre főjegyző olvassa a tanácsi javaslatot, mely szerint az összes fogyasztási adók 1896-ra feltétlenül, 1897. és 1898-ra pedig feltételeesen lennének megváltandók. A tárgyalások során a kincstár 210.000 frtos követelésével szemben elmen-

tünk részünkről a legszélső határig, midőn megajánlottunk 204.521 frt 42 krt és ezt az összes adónemekért mint évenként fizetendő megváltási összeget javaslatba hoztuk.

A tárgyalási jegyzőkönyvet összes mellékleteivel együtt végleges határozathozatal végett beterveztük.

Megjegyzí végül a javaslat, hogy miután a szesz-kizárólagosság már a jövő évvel megastünik és így a városnak e címen élvezett évi 24.630 frt tiszta jövedelme elmarad, e helyett, ennek az elmaradt haszonnak mikénti pótlása végett teendő javaslattal a tanácsot javasolják megbízni. Jelzi azonban már előre is a tanács, hogy a pótdadók emelése nélkül ez csakis úgy lesz lehetséges, ha az idegen szeszre nézve behozatali illetéket, a fogyasztási adókra pedig külön városi fogyasztási pótlékokat vetnek ki, másképp ezt a horribilis összeget behozni lehetetlen lesz.

Aidinger János polgármester: Eddig fizettünk 203.000 frtot, a szesz kizárólagos áruvitási jogával együtt, a mi jövedelmezett nekünk tisztán 23.000 frtot. Most pedig elkíván a kincstár a kizárólagos szeszárusítás nélkül kétszáz tíz ezer frtot. Bárhogyan is vizsgáljuk a dolgot, de tekintve a közönségnek nemcsak finánciális, de morális érdekeit, el kell mennünk a legszélső határig és ajánljuk meg a 204.500 frt bért, a mely több ugyan 1500 frttal, de talán még sem fizetünk rá.

Ez a tényállás, méltóztatnék hozzászólni, elfogadják-e, vagy nem?

Papp József sajnálattal jelenti ki, hogy bár tagja ugyan annak a bizottságnak, de elfoglaltsága miatt nem vett részt azon az ülésen; de ha ott lett volna, úgy ellen-véleményt adott volna be.

A város ezeket az adónemeket tisztességesen, békésen kezeli, és feltehető, hogy fogja is kezelni. Már maga ez a körülmény is megér 20—30 ezer forintot évenként. (Közbekiáltások: Ohó!)

Ha idejőn egy bérlő közibékn egy évente legalább is 1000—1500 ember meg lesz büntetve.

Részben elfogadja a tanács véleményét, de nem köti magát határozottan hozzá. Azt indítványozza, hogy igérjünk ugyan 204.000 forintot, de ne mondjuk ki, hogy ennél többet semmi szín alatt nem adunk, hanem bízzuk meg a főjegyző urat, a ki a multkor is 8000 frtot alkudott le a városnak, hát ha sikerül most is egyaráz eret lealkudnia.

Ha semmit se nyerünk, akkor is nagyon sokat nyerünk; mert megmenekülünk a zaklatásoktól. Nézete szerint bele kell menni a dologba bármi áron is, alkudjunk le, a mennyit lehet, de okvetlenül a város vegye ki és ne engedje idegen kézbe.

Záray Károly dr. A szóban levő ügy a török hódoltságbeli idők juttatja eszünkbe, midőn a bégek kimondták, hogy te fizetsz ennyit meg ennyit. Ma már ilyen önkényszerű kivetésnek helye nincsen. Két becsületes fél áll szemben, egyik a másikat nem akarja megcsalni, hisz bázisuk van a tárgyalásokhoz, ott van a fogyasztási statisztika. Ebből a statisztikából láthatjuk azután, hogy másfél év óta a fogyasztás következetesen hanyatlak minden téren. Már pedig egy kissé bajos volna elhinni, hogy éppen Pécsen emelkedés volna, midőn az egész országban

Az ötödik kép helyét a feliratok foglalják el, mely latin szövegben a következőket foglalja magában:

"Simeon az igazságos, ki a szűztől született Jézust karjain tartá, nyugszik békén e koporsóban, melyet Magyarország hatalmas, felséges és magas királynéja, ifjabb Erzsébet kegyes fogadalomból készített 1380-ban."

A hatodik kép azt a jelenetet tünteti föl, midőn sz. Simeon a haldokló István bánt oltalmába fogadja.

A többi képek tárgya a következő: A vihar, midőn sz. Simeon megmenti a hajót, mely ereklyéit viszi. — Az ereklje meglapásának kísérelte. — Az istenítélet, mely azt a jelenetet tünteti föl, midőn egy pörösködő fél sz. Simon koporsójánál hamis esküt tesz és halva rogy össze. — A lábsuda jelenete. — Az ördögűzés. — Egy fiu megmentése. — Az eretnek barát megfenyítése.

Ezeknek a képeknek a magyarázata után Gerece a koporsó művészi jellemvonásait, a csoportosítást, az alakok arányait és a ruházatot, a képek háttérét és a növények ornamentjeit veszi alapos boncolás és bírálat alá érdekes vázlatokat és részleteket mutatván be írásban és képben, melyek iparművészeti és történelmi tekintetben nagyfontosságúnak mondhatók.

A művecske végén a tudós szerző azzal a kérdéssel foglalkozik szakavatottan, a kutató történetbuvár oknyomozásával és logikájával, vajjon mi adott okot Erzsébet magyar királynénak arra, hogy Zárában ezer ezüst márkán, mai pénzünk szerint mintegy 21.000 frtnyi összegben, a megbízott tanácsosok által, sz. Simeon próféta tetemei számára ezüst koporsót csináltasson?

Az okot jelen közleményünk elején már meg-

hanyatlás állott be. Itt vannak a statisztikai adatok, ebből azt is lehet következtetni, hogy jövőre még nagyobb fogyatkozások fognak előállani. Igaz, mi beszélhetünk ami nekünk tetszik, de az államhatalom még mindig ragaszkodik ama praxisához, hogy a birkának már nemcsak a gyapját, de a bőrét is kívánja.

A kincstár fokozott követelésekkel áll elő, a mi már tűrhetetlen. Foglaljon tehát már egyszer a törvényhatóság is állást a kormányval szemben; mert nem csudálkozom legkevésbé sem, hogy ha ez az adócsavar így megy a végtelenig, az elkecsereedés, sőt a szocializmus terjedőben van, még oly körökben is, a hol semmiféle rendőri karhatalommal sem lehet megakadályozni.

A proposíciót különben elfogadom, de csak azért, hogy a város polgárainak nyugalma, a hazi szentély békéje fel ne dulassék a bérlők kapzsisága által. Azonban megbízni kellene a tanácsot azzal is, hogy a tárgyalások ujra való felvétele alkalmával emelje fel tiltakozó szavát az államkormány tulzásaival szemben, melyek nagy veszélyeket rejtenek magukban.

Jobst László kritika tárgyává teszi a mi pénzügyi politikánkat, mely nem egyéb, mint mézes madzag. Példa reá a szeszbérlét Kivettük. 18 ezer frtot és bérbeadtuk 40 ezer frtot. Bizony mi nekünk, a közönségnek ez a haszon, meg a regale bérlő haszna évenként belekerül 60—70 ezer forintba. Ilyen gazdálkodás mellett ki meri még mondani, hogy nem arendába adott ország vagyunk?!

Hogy a szesz kizárólagosságot a kincstár elvonja tőlünk, azt csak helyeselni tudja, már csak a szabad kereskedelem szempontjából is.

A bérlők zaklatásairól nem akar beszélni. Még a legkorrektebb kezelés mellett is benne van a mi adótörvényeinkben a zaklatás és az ember inkább többet fizet, csak hogy szabaduljon. De ha mi mindig erre a téves alapra helyezkedünk, akkor az adócsavar sohasem fog megszűnni. Mi eddig fizettünk 203.000 frtot és most, dacára, hogy a szesz kizárólagosság megszűnik, mi mégis ráigérünk 1500 frtot. Mindennek meg van a határa. Jól van, maradjunk meg itten, de tovább ne menjünk egy lépést sem, egyszer már mi is ébredhetünk önézetre. Ne féljünk, nem fogja a kincstár bérbe adni másnak a fogyasztási adókat, hisz közelednek a képviselő választások, meg fogjuk azokat a mi kapni még akkor is, ha azt mondjuk, hogy eddig és ne tovább.

Aidinger János polgármester a bérlők zaklatásaitól nem fél. Megpróbálták ezt a regale-bérlők, de a körmükre koppantottak nekik. Ha valakit pálcával ütnek, az teljesen mindegy, vajjon kék és sárgára, vagy pedig nemzeti színűre van-e az festve. Hisz sem a polgármester, sem a tanácsosok nem mennek el azokat az adókat beszédni, hanem a lauferek.

Teljesen osztja Jobst indítványát, melyet megtoldani kíván azzal, hogy kéressék meg a főispán ur, a ki ismeri viszonyainkat, de meg a kormány nak is bizalmi embere, állami méltóság viselője, hogy azt az információt adja a miniszternek, hogy mi már elmentünk a méltányosság legszélső határig, fogadja el tehát a mi ajánlatunkat.

Bolgár Kálmán szerint az úgynek politikai

irtuk. Tudvalevőleg Erzsébet királyné nem politikai okokból, hanem szerelemből lett Lajos király nejevé. Ennek dacára hét évig nem ajándékozta meg gyermekkel. Hasztalan volt a pápának oly sokszor kifejezett jó kívánsága, hasztalan az általános elrendelt imák. A hatalmas birodalom örökös nélkül, a királyi család kiveszőben volt, a mi Lajos királyt annyira elkecsereíté, hogy el akart nejétől válni.

Annyi áll, hogy Erzsébetnek férjhezmenetele után még hét évre sincs gyermeke és azután is csak lánya születik, még pedig három, míg az óhajtvá várt trónörökös miatt folyton epednie kell. Mint tudjuk, sz. Simon próféta az, a ki a gyermek Jézust karjában tartá; s ebből fejlődhetett a szent teteméhez fűződő legendák egész sora, valamint a népnek az a jámbor hite, hogy a próféta kisujjárak érintése a várandós asszonynak fiugyermekeket hoz.

Igy értjük meg, miért zarándokolt a magtalan Erzsébet királyné Zárába, miért emel ott a kronikás által meg nem nevezett, de minden valószínűség szerint sz. Simeon tiszteletére monostort.

Szakavatott értekezése után leírja Gerece dr. a koporsó további hanyattatásait és megmondja, mi a későbbi idők készítménye és mi az eredeti rajta.

A 80 nagy folió lapra terjedő füzetet igazi gyönyörűséggel olvastuk végig s ezt a rövid mutatványt azok kedvéért bocsátottuk közre, hogy a kik érdeklődnek a jeles férfiu eme legujabb munkája iránt, azt nála megszereshetik. Gerece dr. a levél a budapesti VI. ker. realskólában megtalálja.

Igérgetet birjuk Gereceének, hogy a régi pécsi bazilika törmelékei közt felfedezett Péter király koporsójáról szóló dolgozatát annak idején lapunk számára is átengedi.

tar arra kényszerített egy a szent földről Velence felé vitorlás hajót, hogy Zárában horgonyt vessen. A hajón volt egy előkelő férfiu, ki tömördek kincsen kívül magával hozta sz. Simeon holttestét is. Többi vagyona nagy részt áldozatul esett a zivatarnak és így érkezett meg Zárába. Itt csakhamar megbetegedett, ő maga egy a város közelében levő kolostorba vétette föl magát, a holttestet pedig, melyet testvéreinek mondott, egyelőre a kolostor udvarában temette el. De állapota rosszra fordult, és a mikor érezte, hogy vége közeledik, a mellén gondosan rejtgetett iratokra figyelmeztette a barátokat s halála után az iratokból kitért, hogy a kolostor udvarán eltemetett holttest a sz. Simeoné. A szerzetesek ennek nagyon megörültek s egyszersmind elhatározták, hogy ezt a kincset templomuk számára megóvják, éjnek idején kiásák és biztos, csak előttük ismeretes helyen temetik el. De tervök meghiusult: a város három rektora álom utján értesült a dologról; kik reggel mind a hárman egyszerre éppen akkor értek a kolostorhoz, mikor a szerzetesek a holttestet kitarták. A tanácsosok tehát lefoglalták a tetemet s így az nemzeti kőszincs és általános tisztelet tárgya lett.

A második kép Jézus bemutatását ábrázolja a templomban ismert motívumok szerint.

A harmadik Nagy Lajos király bevonulását Zárába, mely egyike a legérdekesebb ábrázolásoknak. Azt a mozgalmas és ünnepies jelenetet állítja elénk e tábla, a mikor N. Lajos fényes kíséretével a sárai parton kiköt s a város előkelői mély hódolattal fogadják.

A negyedik kép azt a jelenetet ábrázolja, midőn Erzsébet királyné szent Simeonnak koporsót ajánl föl.

momentumai nincsenek, ez evidensen csak üzleti dolog. Így tehát nem is fogadja el sem az egyik, sem a másik indítványt, sőt az ezek összeegyeztetését sem, hogy a kormány bizalmi embere kéresek föl a kivételre. Ezt mi, mint autonóm testület nem tehetjük. Azt hiszi, hogy a főispán ur ezt kéretlenül is meg fogja tenni és érvényesíti befolyását.

Tény, hogy a mi általunk felajánlott összeg és a kincstár követelése közt 5500 frt különbség van. Akár Jobst, akár Papp urnak az indítványát fogadjuk el, mindig kérdés tárgya lehet, vajjon nem létesíthető-e az egység abban a keretben, melyet a kincstár ad? Ha a kérdés gyakorlati oldalát vizsgáljuk, ki kell előre is jelentenem, hogy az egység százszor jobb, mintha azok az adók a bérlők kezébe mennek.

Vannak ám nekünk méltóságos és nagyságos uraink, a kik ki vannak egyezkedve egy hektoliterbe, és megisznak 8-10 hektolitert. Tessék ezeket megszüntetni, mindjárt meg lesz az 5500 frt differencia.

Felkiáltások hangzottak ezután minden irányból, hogy „Elfogadjuk a tanács javaslatát!” midőn a polgármester azután kijelentette, hogy a tanács javaslata elfogadtatik azzal, hogy a főispán ur személyes közbenjárása kikértek. El kell fogadnunk ezt már csak azért is, hogy ne dobjuk ki a fogyasztási hivatal személyzetét télviz idején hivatalból.

A tornyokban megkondult a levesnóta, a bizottsági tagok „Elfogadjuk!” zúgó kórusa mellett távozni készültek; mire a polgármester megjegyzi:

„Meg voltam győződve, hogy mást nem fognak határozni, a mai gyűlés jegyzőkönyvét elkészítettem. Méltóztassék meghallgatni és azután hitelesíteni.”

Papp József: (távozóban) Én nem hitelesítem ezt a jegyzőkönyvet, a mit már előre megcsináltak!

Majorossy Imre főjegyző: olvassa az ülésről felvett a jegyzőkönyvet és határozatot, melyet a jelenlevők valamennyien hitelesítettek.

Hirek.

Pécs, 1895. szeptember hó 2.

— **(Beiratások a főgimnáziumban.)** Még ugyan nem nyertek befejezést a főgimnáziumban a beiratások, az első osztály máris megtelt, a menyében a bejegyzett 68 tanuló túlhaladja a normális létszámot és ide már több tanuló fel nem vehető. A II-ik és III-ik osztályokban van még 8-10 tanuló számára hely; a felsőbb osztályokban még többnek is. A gimnázium szomszédságában az ócska könyvbörze ma délben és délután érte el a zenithjét, oly nagyszámmal voltak ott kínálók és keresők, hogy rendőrt kellett odaállítani az esetleges fiánczásoknak, a melyek nem készpénzben szoktak kiegyenlítődni, ellenőrzésére. Máskülönbem semmi baj nem esett.

— **(Halálozás.)** Szombaton délután temették el diszes gyászompával Zsiga Károly szigetvári járásbíró 12 éves leányát, Etelkát. A temetésen a szigetvári és vidéki intelligencia nagy számban volt képviselve.

— **(Állásáról leköszönt tisztviselő.)** Orbán Márton szegzárdi kir. tiszti aljegyző — mint halljuk — állásáról lemondott és Érsekújvárra ment ügyvédi irodába praktizálni.

— **(Öt rendbeli lopás)** tartotta mindaddig rendőrségünket lázban, de ma már a titok részben le van leplezve. Selényi Antal rendőrbiztos hosszas kutatás, utána járás folytán, a tettesek közül néhányat elfogott, a remélhető, hogy rövid idő múlva az egész diszes banda kézre kerül. Több helyen a város területén betöréses lopást követtek el az atyafiak, kik legnagyobb része utcai csavargó. Az ellopott ágyaműek s ruhaneműek nagyrésze már eddig is megkerült. Alkalmasnak találjuk e helyen a publikum ama régi óhaját kifejezni, mely szerint üdvös volna, ha a város a rendőrség létszámát, ha kevéssel is — szaporítaná, úgy hasonló esetektől némiképp biztosítva volnának, nagyobb lenne az ellenőrzés és a közbiztonság is. Reméljük tán a milleniumra ez is meg lesz.

— **(Részlet a temetőből.)** Az elmúlt szombaton éjjel rendőrségünk érdekes razzitát tartott, melynek színhelye a temető volt. Mint valami titkos előcsapat vonult a rendőrség a misztikus csendben a szép eredményrel jártak. Tizenhat csavargót, vegeztetett hölgyekkel fogtak össze, kik addig is míg eltoloncoltatnak, a hűsön ülnek.

— **(Moslékos dézsába fult gyermek.)** Sütő József és felesége duna szekesői lakosok aug. 26-án munkára menvén, egy éves fiúgyermeküket kis leányukra bízták. Az utóbbi a Dunára menvén vízért, a kis fiúcskát egészen magára hagyta. Hogy-hogy nem, de megtörtént, hogy mikor a leány haza jött, kis öcsését a moslékos dézsába fulva találta. — Jellemző, hogy ez ügyben a csendőrség aug. 28-án tett jelentést a járásbírósnak, mikor a gyermeket

halottkémii engedélyvel (!) már eltemették. A járásbíró vizsgálati bírja az ügyet indítványtétel végett betérjesztette a kir. ügyészséghez.

— **(A sombori dalárda nem jön)** A milyen nagy örömmel készültek a pécsi dalárdisták a zombori testvérek fogadtatására, ép oly rosszul esett a tegnap jött hír, hogy a zomboriak közbe jött akadályok miatt, a kitűzött időre elhalasztották; látogatásukat bizonytalan időre elhalasztották. Nem baj, akkor is szívesen látott vendégek lesznek, hisz a Mecsek alja híres vendégszeretetéről.

— **(Éjjeli fürdés.)** Két sötét alak vánszorogott tegnap éjjel a Basa malomtól haza felé, dühöngtek az egész uton. Mikor a Balokányi tóhoz tértek a mámor teljesen elérte őket, s mintha közös akarral tették volna, a hűs ágyának kínálkozó tó felé vandliztak és — zsupp! — néhány pillanat múlva az úde vízben feküdtek. Szerencsére egyiküket kijózanította a hideg víz, s egy kis ivás után kíván szorgott a vízből, tők részeg társát hajánál fogva húzva ki a Balokányi tó lágy öléből. Ugy látszik a korlát nem igen magas, vagy talán az illetők késakarva kísérelték meg a kijózanodásra igen alkalmas fürdést.

— **(Életveszélyes fenyegetés)** Valaha jómódn kereskedő volt Rozner Gusztáv, de könnyelmű életmódja mind mélyebbre sülyesztette a nyomor és erkölcsi elzúllás posványába. Neje és gyermekei elhagyták a a vörös Rozner teljesen az ivásnak adta magát. Tegnap este is csúnyán lerészegedett s ilyen állapotban ment el elvált neijének József-utcai lakására. Az egész család aludt már, mikor a részeg ember durván zörgetett. Nem nyitott neki ajtót, mire ez bezúzva az ablakot, kését rántotta ki s vad szidalmakat hangoztatott. A megremült családtagok sikoltozására elősiető szomszédok csak nagy nehezen bírták a kést az örvöngő ember kezéből kicsavarni s őt ártalmatlanná tenni. Ha kijózanodik, talán megbánja tettét, melyért még a törvényszék előtt is helyt kell alnia.

— **(Szerkesztőségünk köréből.)** Lapunk belmunkatársa, Rózsa Mihály ur a mai napon kilépett szerkesztőségünk tagjai közül. Szakmájának megfelelő alkalmazást nyervén egyik hazai cukorgyárunkban, a mai napon távozik városunkból, hogy új állását elfoglalja. Ez azonban nem fogja gátolni, hogy lapunkat sorozalva ezután is fel ne keresse.

— **(Vásár.)** A múlt hétfői maissi országos vásár rendkívül népes volt. Nagy volt a szarvasmarhák felhajtása, melyek jó áron keltek el. Lovakban csekély volt a kereslet, mert a lókereskedők egészen hiányostak a vásárról. Az iparosok rosszárt csináltak, aminek okát abban kell keresni, hogy a sertésvész miatt tilos volt sertéseket a vásárra hajtani, így sok ember — ki talán a vásáron megjelent iparosoknál bevásárlásokat eszközölt volna — jövedelem hiányában mit sem vásárolhatott. Az említett tilalom dacára néhány egyén mégis több-kevesebb sertést akart a vásárra hajtani, s mivel be nem bocsátották őket, a vásártéren kívül eső helyen próbálták vásárt csinálni: de a községi előjáróság erélyes fellépése megghusította e szándékukat.

— **(A tolnai ev. reform. egyházmegye)** aug. hó 27. és 28-án Szegzárdon tartotta ez évi rendes közgyűlését Csekey István egyházi. Ágoston István világi tanácsbíró elnöklete alatt. A közgyűlésen, mint tudósítónk írja, pár tag kivételével jelen voltak az egész egyházmegye papi és világi tagjai. A tárgyeorozat nem kevesebb, mint 35 pontból állott, de nagyobb vitára csak egy-két ügy szolgált, mint a papok özvegyei és árváinak országosan szervezett nyugdíjügye. Erre vonatkozólag Dőczy József váraljai lelkész ismertetett egy terjedelmes elaborátumot, melyet azonban a többség nem fogadott el, hanem a konvent javaslatát tette magáévá. A köz és gyámpénztárról tett jelentést elfogadták. Kálmán Dezsd kölesdi lelkész, ujonnan megválasztott tanácsbíró letette a hivatalos esküt. Az egyházköztársasági gyűlésre küldendő képviselőket megválasztották: Molnár Sándor madocsi lelkész és Kovács Sebestyén Endre nagybirtokos. A gyűlésből egy küldöttséget menesztettek Dőczy József vezetésével Dőry Pál új megyei alispánhoz, hogy őt üdvözöljék. A közgyűlést bankett követte a szegzárdi kaszinó nyári helyiségében.

— **(„A kik egymásnak eleget tettek.”)** A szedresi csárdában vigan mulattak a legények, köztük Horváth József szedresi, Staszszér Mihály jegenyési béresek. Mulatság közben összeszólköztek, majd pedig birokrák keltek a egymást véresre verték. Azonban panaszra egyik sem ment, mert saját szavuk szerint „egymásnak eleget tettek.”

— **(Mire jó a féltékenység?)** Mennyi sottogás hallatszott, az irigység minő pletykaháboruja indult meg, mikor R. L. helybeli kereskedő W. S. kisasszonnyal jegyet váltott! Azóta a pergő nyelvek már napi rendre tértek az ujdonsült házaspár felett s hálásabb témát kerestek. Az új menyecske nem annyira kecsessége, de tekintve sok ezres bankóra

rugó hozománynyal, inkább becsessége által egészen extázisba hozta a halandó férjek legboldogabbikat. A cég kopott neve aranyos ráját kapott s mézes hetek zavartalan örömben folytak le, csak tegnap tornyosultak a boldogság egész vérszélből. Mikor a férj este úletéből hazajött, nejt sápadt, becsott ábrával találta. R. ur aggódó szeretettel lép hozzá. drága mucusának titulálja, de az asszony halk sikolylyal bontakozik ki az ölelő karok közül s az ablak nehéss damaast függőnyei mögé rejtőzik. Rettentő gyanu fésskelődik be a szegény kereskedő meggyőzött agyába, a hűtlen asszony, a gaz csábító képe...

— Hűtlen teremteté, becstelenségek, hadd töröm ki méregfogaidat. Átok reád s halál a nyomorult csábítóra!

A féltékeny Othello a függőnyhöz rohan, hogy vérét ontsa a nyomorult csábítóra, de csak a minden izében reszkető asszonyt vonaszolja elő. A lámpa derengő világa a hűtlen hitves becsott arcára esik, de a másik pillanatban csüggedten ereszkedik alá a boszú har a a férj kővé vált tekintete az asszony kecsében szorongatott csillag fogsorra esett.

— Hah kigyó, még ez is!

A becsületében és szeméremzetében sértett nő vad furriává változott st. féltámadt benne az ölelők harci kedve s teljes erővel a férj boszontos házatába kap. Ez rémülten hátrál, de már késő, az asszony kezében ott lobog a diadalmi jelvényt képező paróka s most a megskalpolt férjen a szégyenkorona sora. A kölcsönös folytonossági hiány barányfelhővé oszlatta a vésteljes zivatart s mikor a megtört Othello ma reggel bucsucsókkal távozott a drága feleségétől, pajkosan suttogja ez fülebe:

— Ugy-e nem fog többé féltékenykedni?

TÁVIRATOK.

— **A király a csehországi hadgyakorlatokon.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ő felsége tegnap reggel érkezett Budweisba, hol nagy óvációkkal fogadták. Délelőtt misét hallgatott, utána a közintézeteket látogatta meg. Este fátylászmenet és szerená. A hadgyakorlatok ma reggel vették kezdetüket.

— **Károlyi Gábor gróf temetése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Károlyi család, mivel az elhunyt Gábor gróf nem hagyott hátra végrendeletet, maga intézkedik a temetéséről és a családi sírboltba, Kaplonyba viteti. Kossuth Ferenc Olaszországhól táviratozott, hogy halasszák el a temetést, mert csak kedden érkezhettek; de nem lehetett teljesíteni. Ma délután temették és az egész család megjelent a halottas háznál.

— **Kabinetalakítási vajadások a Lajthán túl.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Baden gróf egy bécsi újságíró előtt kijelentette, hogy a kabinet-alakítási megbízást el nem fogadja.

— **Takács Zoltán ismét tagad.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Takács Zoltán tegnap reggel a vizsgálóbíró előtt visszavonta a rendőrségnél tett vallomását, melyet csak azért tett, hogy a rendőrség kezéből magát és anyját mielőbb kiszabadíthassa. Drill vizsgálóbíró kijelentette, hogy Takács továbbra is vizsgálati fogságban marad, melyben úgy ő, mint védője megnyugodtak, csak hogy a vizsgálat mielőbb véget érjen.

— **A püspöki konferencia vége.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap befejeződött a püspöki konferencia. Határozatait erősen titkolják. Annyi mégis kiszivárgott, hogy keresztény és nem keresztény semmi körülmények közt össze nem adható és ily házasság ágyasságnak tekintendő. Azt a kérdést, hogy a polgárilag egybe nem kelt jegyespár egyháziilag összeadható-e, függőben hagyták; mert nagy vita keletkezett a kérdés körül.

Bűnügyi tárgyalások.

Szeptember hó 4.

4235. Takács Mari ellen lopás miatt.
5209. Bosnyák Stevó ellen lopás miatt.
4828. Feren: József ellen szándékos emberölés miatt.

Szeptember hó 6.

6770. Pólya József ellen sikkasztás vétsége és köpcsend háborítás miatt.
5568. Szabó János ellen sikkasztás vétsége miatt.
5772. Bischof József és társa ellen súlyos testi sértés miatt.

Művészet, irodalom.

Egy darab világtörténet az, a mi élénk táru, mikor a „Röptében a nagyvilág körül“ című díszmű 11-ik füzetét felnyitjuk, melynek első képe a Louvre épületét mutatja be, a francia királyok évszázados székhelyét. Ezt követi a londoni Trafalgar square Nelson admirális főnséges szobrával; a dublini vámpalota, majd a német birodalmi kancellár palotája. A következő kép a krakkói Mária templom remek oltárát mutatja be, melyet a nápolyi öbölnek és a velencei piazzettának fényképei követnek. Most Palermonak remek látképe tárul elénk a Monte Pel legrinóval, míg szemkőst Madrid egyik szép közterébe gyönyörködhetünk. A következő fénykép Oporót, Portugália e regényes fekvésű városát mutatja

te. Utána az orosz csarok rezidenciája, a híres téli palota és az atheni Parthenon romjainak fényképe következik a sorozatot a Cap Spartel Tangerben, Betlehem látképe Palestinában, a Bunker-hilli (Massachusetts) 67 méter magas emlékoszlop és Atlantic City tengerpartja a maga nyüzsgő életével fejezi be. Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 krért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Feladv. szerkesztő
PLEININGER FERENC.

Kellő iskolai előképzettségű fiatal ember mint

gyakornok

azonnal alkalmazást nyer

Taussig Zsigmond

bornagykereskedő,
cs. és kir. udv. szállító cégnél.

Ovadékképes segéd-könyvelő

azonnal alkalmazást nyerhet tisztesseges javadal-
mazás mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatvány-
raktár és papirkereskedésemmel

Pécsett, Mária- és megye-utca sarkán

(a királyi-táblai épület átellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.

ISKOLAKÖNYVEK.

A főgymnasium, főreáliskola, kereskedelmi, polgári leány és az
összes elemi iskolák számára

eredeti bolti áron

valamint papir-, író- és rajzszerk a legjutányosabb áron
kaphatók

Engel Lajos utóda

könyv-, és papirkereskedésében Pécsett, Király-utca 4. sz. az „Arany-
hajó“ szállodával szemben.

**Iskolakönyvek darabonkint 20 krért köt-
tetnek be.**

Minden tanuló ki szükségletét nálam szerzi be egy

csinos ajándékot kap.